

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Бугат сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2026/148/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Булган аймаг
2026 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт
Утас: 70342716 Цахим хаяг: @audit.gov.mn

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

“Шинжлэн Магадлахуй ЭЗШ Аудит” ХХК-ийн захирал: С.Оргил
Утас: 99197346 Цахим хаяг: info@shinjenmagadlakhui-audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3-4
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5-8
3.Аудитын тайлан	8-11
4. Аудитын илрүүлэлт	12-13
5. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БСШУЯ	Боловсрол соёл шинжлэх ухааны яам

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120, Жаргалант, 3-р баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082, Утас/Факс: 7034-2580 Цахим шуудан: bulgan@audit.gov.mn <u>2026.02.24</u> № <u>199</u> тантай _____ ны № _____ т	БУГАТ СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Б.МӨНХТУЯА ТАНАА
Өөрчлөлтгүй дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Бугат сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Бугат сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p> <p>Дүгнэлтийн үндэслэл</p> <p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовн ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p> <p>Асуудлыг онцолсон хэсэг</p> <p>Бугат сумын хүүхдийн цэцэрлэг нь 2025 онд 93 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулж үүнээс 55 хүүхэд үндсэн цэцэрлэгт, 38 хүүхэд нь хувилбарт хөтөлбөрт хамрагдаж гүйцэтгэлээр санхүүжсэн.</p> <p>Аудитын гол асуудал</p> <p>Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаахаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.</p> <p>Бусад асуудлын хэсэг</p> <p>Бугат сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн эрхлэгч Булган аймгийн боловсролын газрын даргатай 2025 онд байгуулсан гүйцэтгэлгээний төлөвлөгөө нь 7 хөтөлбөр, 52 арга хэмжээний хүрээнд 93.7 хувиар үнэлэгдсэн байна.</p>	
6326050218	

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	129,250,029.13	107,628,408.52
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	68,521,554.43	29,706,034.24
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	68,521,554.43	29,706,034.24
3121	Төгрөг	68,521,554.43	29,706,034.24
31211	Төрийн сангийн харилцах	68,521,554.43	29,706,034.24
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	60,728,474.70	77,922,374.28
351	Түүхий эд материал	12,226,906.00	13,482,906.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	12,076,906.00	13,332,906.00
35130	Эм боох материал	150,000.00	150,000.00
354	Хангамжийн материал	48,501,568.70	64,439,468.28
35410	Бичиг хэргийн материал	1,702,300.00	1,014,800.00
35420	Аж ахуйн материал	46,202,642.85	62,844,205.78
35460	Хүнсний материал	596,625.85	580,462.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	397,166,553.21	353,978,078.20
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	397,166,553.21	353,978,078.20
392	Биет хөрөнгө	379,150,178.21	336,046,078.20
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	437,773,266.20	437,773,266.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(99,601,322.88)	(136,286,297.28)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	34,969,343.00	35,664,343.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,313,666.51)	(19,253,662.03)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	9,740,300.00	10,580,300.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,571,587.06)	(4,879,300.12)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	14,682,000.00	18,264,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,157,338.54)	(7,445,755.57)
39217	Ном	1,629,184.00	1,629,184.00
393	Биет бус хөрөнгө	18,016,375.00	17,932,000.00
39301	Програм хангамж	1,600,000.00	1,600,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,515,625.00)	(1,600,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	17,932,000.00	17,932,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	526,416,582.34	461,606,486.72
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,036,725.64	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,036,725.64	-
413	Өглөг	1,036,725.64	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,036,725.64	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	525,379,856.70	461,606,486.72
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	525,379,856.70	461,606,486.72
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	30,743,762.67	30,743,762.67
51101	Өмч: - төрийн	30,743,762.67	30,743,762.67
512	Хуримтлагдсан үр дүн	493,694,172.27	429,920,802.29
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	493,694,172.27	493,694,172.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(63,773,369.98)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	941,921.76	941,921.76
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	526,416,582.34	461,606,486.72

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	415,958,343.00	405,680,800.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	45,540,943.00	19,872,000.00

Булган аймгийн Сайхан сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

120	Нийтлэг татварын бус орлого	45,540,943.00	19,872,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	40,936,443.00	1,845,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,699,753.00	
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө	37,236,690.00	1,845,000.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал	4,604,500.00	18,027,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	370,417,400.00	385,808,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	318,039,400.00	320,908,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	318,039,400.00	320,908,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	52,378,000.00	64,900,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	52,378,000.00	64,900,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	382,245,869.19	469,454,169.98
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	382,245,869.19	469,454,169.98
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	382,195,868.84	464,898,621.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	226,291,515.73	281,337,517.22
210101	Үндсэн цалин	152,022,058.73	165,491,325.61
210102	Нэмэгдэл	69,759,045.00	94,358,061.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	7,800,000.00
210104	Урамшуулал	4,510,412.00	13,688,130.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,832,136.29	34,516,190.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,135,580.41	23,536,938.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,162,443.29	2,734,686.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,081,221.75	1,367,343.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,062,053.75	1,344,323.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,390,837.09	5,532,897.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,564,725.29	50,562,446.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,806,269.65	3,372,037.93
210302	Түлш, халаалт	45,608,455.64	47,190,408.32
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	1,404,737.07
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	1,404,737.07
2105	Нормативт зардал	21,565,070.35	21,692,728.95
210502	Хоол, хүнс	21,565,070.35	21,692,728.95
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000.00	11,997,000.00
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	11,997,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	545,800.00	776,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	545,800.00	776,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,596,621.18	62,611,302.21
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,585,300.00	9,869,427.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,676,300.00	4,436,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	44,335,021.18	48,305,475.01
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,000.35	4,555,548.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	4,251,720.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	4,251,720.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	50,000.35	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,000.35	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	303,828.11
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	303,828.11
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	33,712,473.81	(63,773,369.98)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-

Булган аймгийн Сайхан сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	33,712,473.81	(63,773,369.98)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	370,417,400.00	385,808,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	370,417,400.00	385,808,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	318,039,400.00	320,908,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	318,039,400.00	320,908,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	52,378,000.00	64,900,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	52,378,000.00	64,900,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	333,633,169.49	421,352,320.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	333,633,169.49	421,352,320.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	333,583,169.14	416,796,772.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	225,456,682.00	281,337,517.22
210101	Үндсэн цалин	151,187,225.00	165,491,325.61
210102	Нэмэгдэл	69,759,045.00	94,358,061.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	7,800,000.00
210104	Урамшуулал	4,510,412.00	13,688,130.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,832,136.29	34,516,190.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,135,580.41	23,536,938.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,162,443.29	2,734,686.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,081,221.75	1,367,343.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,062,053.75	1,344,323.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,390,837.09	5,532,897.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,527,999.65	51,599,171.89
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,806,269.65	3,372,037.93
210302	Түлш, халаалт	44,571,730.00	48,227,133.96
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	-
2105	Нормативт зардал	19,815,901.20	21,676,565.60
210502	Хоол, хүнс	19,815,901.20	21,676,565.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000.00	12,997,000.00
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	12,997,000.00
2107	Томилот, зочны зардал	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	545,800.00	1,386,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	545,800.00	1,386,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,604,650.00	13,283,627.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,039,850.00	10,911,827.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,564,800.00	2,371,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,000.35	4,555,548.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	4,251,720.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	4,251,720.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	50,000.35	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	50,000.35	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	303,828.11
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	303,828.11
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	36,784,230.51	(35,543,520.19)

Булган аймгийн Сайхан сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	3,030,000.00	3,272,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,030,000.00	3,272,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,030,000.00	3,272,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	3,030,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	3,272,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(3,030,000.00)	(3,272,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	33,754,230.51	(38,815,520.19)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		68,521,554.43
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	68,521,554.43	29,706,034.24

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгаар болсон

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	493,694,172.27		525,379,856.70
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	493,694,172.27	-	525,379,856.70
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	493,694,172.27	-	525,379,856.70
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	493,694,172.27	-	525,379,856.70
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	493,694,172.27	-	525,379,856.70
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(63,773,369.98)		(63,773,369.98)
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	30,743,762.67	941,921.76	429,920,802.29	-	461,606,486.72

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Булган аймгийн Бугат сумын цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллагаас, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Шинжлэн Магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК”-ийн аудитын баг С.Дарьсүрэн, Б.Хоролбат нар гүйцэтгэж, гүйцэтгэх захирал С.Оргил анхан шатны чанарын хяналтыг, Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Ж.Энхцоодол, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Батцогт нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг хэрэгжүүлэн ажилласан.

Булган аймгийн Булган сумын 1-р сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 07 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-д заасны дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн үе шатанд шинж чанарын болон орчин нөхцөлийн хувьд эрсдэлтэй материаллаг алдаа ажиглагдсангүй.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны нийт зардал 382,245.8 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 5,733.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75.0 хувиар буюу 4,300.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Монгол Улсын Их Хурлаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-нд баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах эрх бүхий байгууллага нь төрийн аудитын байгууллага байна гэж заасан. Үүний дагуу “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэл”-ийг МУЕА-ын 2022 оны 07 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/59 дүгээр тушаалаар, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”-ыг МУЕА-ын 2022 оны 11 дүгээр сарын 25-ны А/89 дүгээр тушаалаар баталж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хянаж ажилласан болно. Тус байгууллага нь орон нутгийн санхүүжилтээс 303.8 мянган төгрөгийг хэмнэн буцаан төвлөрүүлэн шилжүүлсэн байна.

3.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

3.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн

агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Булган аймгийн Бугат сумын цэцэрлэг нь тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллээс 169 мэдээллийг бүрэн оруулж, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлсэн байна.

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллийг оруулахаас 169 мэдээллийг бүрэн оруулж, 2 мэдээлэл хоцорч мэдээлсэн.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5-д "Төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг хууль тогтоомж, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэгч", Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5-д "Төрийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг хууль тогтоомж, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэгч" 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.3-т "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх", "Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлэх ёстой бүх мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулах, цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх

3.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

3.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар тус байгууллагын 2025 оны санхүүгийн тайлангийн аудитын урьдчилсан шатны ажлыг fas.audit.mn системд хийж гүйцэтгэсэн.

3.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар зөрчлийг арилгах, таслан зогсоох 2 төлбөрийн акт, 2 албан шаардлага, 3 зөвлөмж хүргүүлж биелэлтийг бүрэн хангуулан [fas](http://fas.audit.mn) системээр үнэлсэн байна. Үүнд:

- Тайлант жилд 460.49 мянган төгрөгийг зориулалт бус зардлын зөрчил илэрч төлбөрийн акт
- Тайлант жилд 46,299.59 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч албан шаардлага
- Тайлант онд 717.22 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч зөвлөмжийг тус тус хүргүүлсэн
- *Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийг 100 хувь хэрэгжүүлсэн байна.*

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	2	460.49	2	460.49	100.0
Албан шаардлага	2	46,299.59	2	46,299.59	100.0
Зөвлөмж	3	717.22	3	717.22	100.0

Нийт дүн	7	47,477.3	7	47,477.3	100.0
----------	---	----------	---	----------	-------

3.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй тул залруулга хийгээгүй.

Аудитаар залруулаагүй 4 зөрчил илэрч 2 албан шаардлага, 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 4 зөрчилтэй асуудлын материаллаг түвшин нь 2,264.8 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдал 4,300.22 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

4.1 Зөвлөмж

4.1.1 Илрүүлэлт: Санхүүгийн программыг өдөр тутмын ажил гүйлгээндээ ашиглаагүй, бараа материалын зарлагыг сараар түүвэрлэн сарын сүүлийн өдөр нэгтгэн нэг удаа программд шивж оруулж, анхан шатны баримтыг ихэнхийг гараар хөтөлсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 -т 'тасралтгүй байх' гэсэн зарчим, 13.1' Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно' гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаг тухай бүрд нь орлого, зарлагын гүйлгээг программд оруулан шивж байх, санхүүгийн программыг бүрэн эзэмшиж Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах зөвлөмж өгөх

4.1.2 Илрүүлэлт: Тайлант жилийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулаагүй, тендер зарлаагүй

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.5, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн холбогдох заалт, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Алдаа зөрчилийг давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага

4.2 Албан шаардлага

4.2.1 Илрүүлэлт: Жилийн эцсийн тооллогыг хийхдээ тооцоо бодсон акт байхгүй, бүртгэлийг 2,264,800.0 төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн нь тооллогын чанартай үнэн зөв хийгээгүй, үр дүнг тооцоогүй

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6.эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Алдаа зөрчлийг давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 6 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Булган аймгийн Сайхан сумын цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Санхүүгийн программыг өдөр тутмын ажил гүйлгээндээ ашиглахгүй байгаа бараа материалыг сараар түүвэрлэн сарын сүүлчийн өдөр нэгтгэн нэг удаа программд шивж оруулсан	1	0					1	0				
Тайлант жилийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулаагүй, тендер зарлаагүй	1	0			1	0						
Жилийн эцсийн тооллогыг хийхдээ тооцоо бодсон акт байхгүй, бүртгэлийг 2,264,800.0 төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн нь тооллогын чанартай үнэн зөв хийгээгүй, үр дүнг тооцоогүй	1	2,264.8			1	2,264.8						
Дүн	3	2,264.8	-	-	2	2,264.8	1	0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 171 мэдээллийг оруулахаас 169 мэдээллийг бүрэн оруулж, 2 мэдээлэл хоцорч мэдээлсэн	1	0					1	-
Нийт дүн	1	0					1	0